

Nasjonal ramme for vindkraft på land

Innspillmøte Lillestrøm

6.mai 2019

Naturvernforbundet

v/Maren Esmark,
generalsekretær

Naturvernforbundet

- Grunnlagt i 1914
- Norges eldste og største natur- og miljøvernorganisasjon
- Nettopp passert 28 000 medlemmer – og vi øker!
- Silje Ask Lundberg er leder
- Landsdekkende, demokratisk organisasjon, med fylkeslag og 86 lokallag over hele landet.
- Fylkeslag i Vestfold, og lokallag i Horten, Larvik, Sandefjord og Tønsberg og Færder.
- Jobber internasjonalt gjennom nettverket Friends of the Earth.
- Tett samarbeid i areal- og energisaker med Turistforeningen, Jeger og Fisk, Norsk Friluftsliv, SABIMA, Norsk Ornitologisk forening m.fler
Også gjennom SRN (Samarbeidsrådet for naturvernsaker) og i fylkene gjennom FNF (Forum for Natur og Friluftsliv).

Science and Policy
for People and Nature

FNs naturpanel – ny rapport idag

BBC Sign in News Sport Weather Shop Reel Travel Mor

NEWS

Home Video World UK Business Tech Science Stories Entertainment & Arts

Science & Environment

Nature crisis: 'Shocking' report details threat to species

By Matt McGrath
Environment correspondent, Paris

1 hour ago

Pollination is vital for food production

On land, in the seas, in the sky, the devastating impact of humans on nature is laid bare in a compelling UN report.

EXTINCTION ALERT
Our insatiable consumption habits are destroying the natural world, putting a million species at risk, a landmark report warns

CNN World » US | Africa | Americas | Asia | Australia | China | Europe | Middle East | India | UK International Edition +

One million species threatened with extinction because of humans

By Isabelle Gerretsen, CNN
Updated 1013 GMT (1813 HKT) May 6, 2019

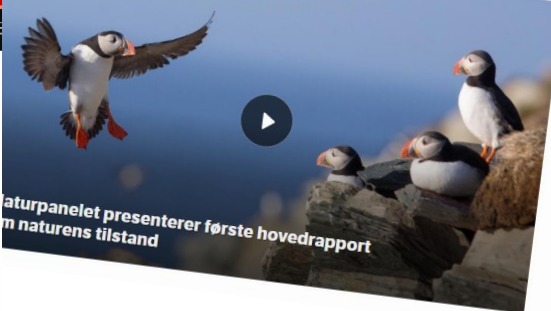
NRK Nyheter Sport Kultur Distrikt Mer

Natur Send inn video Natur på TV Natur på radio Kontakt oss

Ny rapport om naturens tilstand får FN til å slå alarm: – Vanvittig skummelt

Tapet av natur er en like stor trussel som klimaendringene, mener forskerne. Den nye FN-rapporten skal gi grunnlaget for at verden kan endre retning før det er for sent.

DIREKTE NÅ

Naturpanelet presenterer første hovedrapport om naturens tilstand

Julie Vissgren Journalist
Iselin Elise Fjeld Journalist

Publisert i dag kl. 12:00
Oppdatert for 7 minutter siden

Om prosessen med nasjonal ramme

- Naturvernforbundet har ønsket en plan, og har bidratt i referansegruppen
  - Mandatet NVE fikk av OED er ikke i tråd med den planen natur- og friluftsansjoner ønsket seg
  - Nasjonal ramme har fokus på store anlegg, i naturområder. Det skaper store konflikter med natur- og friluftsansjone
-
- Fint med utsatt høringsfrist til 1.oktober, ingen konsesjoner må gis i perioden
  - Innspillmøtene burde vært på kveldstid
  - Vi ønsker oss flere møter til høsten
  - Viktig at innspill til hele konsesjonsprosessen også tas med, ikke bare i de utpekte 13 områdene.

Hvorfor er Naturvernforbundet kritiske?

- Store, unike naturområder bygges ned
- Inngrepsfri og lite berørt natur ødelegges
- Leveområder for truede, sårbare og rødlista arter blir fragmentert og redusert
- Sårbare og sjeldne naturtyper bygges ned
- Folks nærnatur og friluftsområder omgjøres til industriområder.
- Lokalbefolkningens motstand mot vindkraftanlegg øker

- Store arealavtrykkene fra anlegg, hver vindturbin trenger nærmere 1 km anleggsvei samt nesten en fotballbane til oppstillingsplass. Når dette plasseres i urørt og verdifull natur skaper det selvsagt reaksjoner
- Store arealinngrep – som allerede utgjør den desidert største trusselen mot natur og artsmangfold både nasjonalt og globalt (jf dagens IPBES-rapport).
- 90 % av alle rødlista arter i Norge trues nettopp pga arealendringer og arealødeleggelse. Vindkraftindustri øker dette presset slik mange anlegg bygges i dag.

Naturvernforbundets lag som er aktuelle høringsparter

- Naturvernforbundet i Vestfold, og lokallag i Horten, Larvik, Sandefjord og Tønsberg og Færder.
- Naturvernforbundet i Oslo og Akershus og lokallag i Asker, Bærum, Fet, Lørenskog, Nes, Oslo Nord, Oslo Vest, Oslo Øst, Oslo Sør , Oppegård, Skedsmo, Vestby og Ås.
- Naturvernforbundet i Østfold, lokallag i Halden, Sarpsborg, Fredrikstad og Hvaler og Indre Østfold
- Naturvernforbundet i Telemark, lokallag i Grenland, Midt-Telemark og Kragerø
- Naturvernforbundet i Hedmark, lokallag i Midt-Østerdalen, Hamar og Elverum og Åmot
- Naturvernforbundet i Oppland, lokallag på Lillehammer, Gjøvik, Toten og Land, Nord-Gudbrandsdalen, Gausdal, Jevnaker, Gran og Lunner og Valdres
- Naturvernforbundet i Buskerud, lokallag i Drammen, Kongsberg, Eiker, Lier og Hurum og Røyken

Naturvernforbundet i Nes,
v/Marit Frøystad, Myrullva 4, 2150 Årnes

marifro@online.no

Til

NVE

PB 5091 Majorstua, 0301 Oslo

Høringsuttalelse om Songkjølen og Engerfjellet vindkraftprosjekter, utredningsprogram

Naturvernforbundet i Nes vil så sterkt en kan understreke behovet for regional planlegging av all type kraftutbygging – også vindkraft. Vi vil oppfordre både de 4 berørte kommunene – Nord-Odal, Nes, Sør-Odal og Eidsvoll – og de to fylkene – Hedmark og Akershus – om å ta initiativ til slike regionale planer.

I det videre vil vi kommentere enkeltvis de 13 områdene som meldinga fra EON foreslår for utredningsprogrammet for Songkjølen og Engerfjellet vindkraftprosjekter.

Til
Norges vassdrags- og energidirektorat
P.b. 5091 Majorstua
0301 OSLO

NATURVERNFORBUNDET
I ØSTFOLD

12. august 2010

Høringsuttalelse til forhåndsmelding av Kjølens Vindpark AS

Det vises til melding med forslag til utredningsprogram om planlegging av vindkraftverk i Halden og Aremark kommuner ved tiltakshaver Kjølens Vindpark AS. Saken gjelder et planlagt vindkraftverk lokalisert til "fjellaområdene" i Halden og Aremark kommuner i Østfold. Vindkraftverket vil omfatte tre delområder (Kjølen I, II, III) hvor Kjølen I er det minste og ligger helt vest i Halden på grensen til Rakkestad kommune. Kjølen II er det største delområdet og ligger sentralt i Halden kommunes "fjellaområde". Kjølen III ligger i sin helhet i Aremark kommune, også her lokalisert i "fjella". Vindkraftverket er planlagt med inntil 65 vindturbiner, med tilhørende infrastruktur i form av veier og krafledninger mellom vindmøllene. I tillegg er det planlagt luftlinjer til Halden transformatorstasjon.

Naturvernforbundet
i Elverum og Åmot

Rena, 03.11.2011

Til: Åmot kommune
Kopi: Trysil kommune, Elverum kommune, Fylkesmannen i Hedmark, NVE, Norges Naturvernforbund, Hedmark Fylkeskommune, Miljøverndepartementet, Direktoratet for Naturforvaltning

Høring av melding om Raskiftet vindkraftverk – uttalelse

Naturvernforbundet Lokallag Elverum og Åmot fraråder utbygging av Raskiftet vindkraftanlegg

Naturvernforbundet Lokallag Elverum og Åmot går mot en utbygging av inntil 50 vindturbiner i Raskiftet vindkraftanlegg i Åmot og Trysil kommuner. En utbygging av vindkraftanlegg i dette området er i direkte konflikt med nasjonale målsetninger om stans i tapet av inngrepsfri natur og biologisk mangfold. Et nytt realisert vindkraftanlegg vil, sammen med allerede utbygde naturområder i Åmot, gi betydelige og uønskede sumvirkninger.

Uttalelse fra Naturvernforbundets landsstyre

«Klimaendringene og tapet av naturmangfold er to utfordringer som må løses i fellesskap, og ikke på bekostning av hverandre»

Naturvernforbundet er bekymret for konsekvensene av nasjonal ramme for vindkraft på land. Vi frykter at prosessen kan føre til inngrep og utbygging i stort omfang med alvorlige konsekvenser for natur, arts mangfold, friluftsliv og naturbaserte næringer. Stortinget ba om økt hensyn til miljø, innstramning av gitte konsesjoner og en konfliktdepende prosess. Vi opplever at olje- og energidepartementet har bestilt noe annet, snevret inn NVEs mandat betydelig, og at prosessen NVE nå kjører, ikke følger opp intensjonen til Stortinget.

https://naturvernforbundet.no/energi/fornybar_energi/vindkraft/bekymret-for-konsekvensene-av-nasjonal-ramme-for-vindkraft-pa-land-article38926-121.html

Naturvernforbundet ønsker langt strengere krav til utbygging av vindkraft på land, og ønsker at nasjonal ramme for vindkraft skal gi tydelige føringer for hvilke områder som er uaktuelle for vindkraftutbygging.

JTTALELSE FRA NATURVERNFORBUNDETS LANDSSTYRE

Bekymret for konsekvensene av nasjonal ramme for vindkraft på land

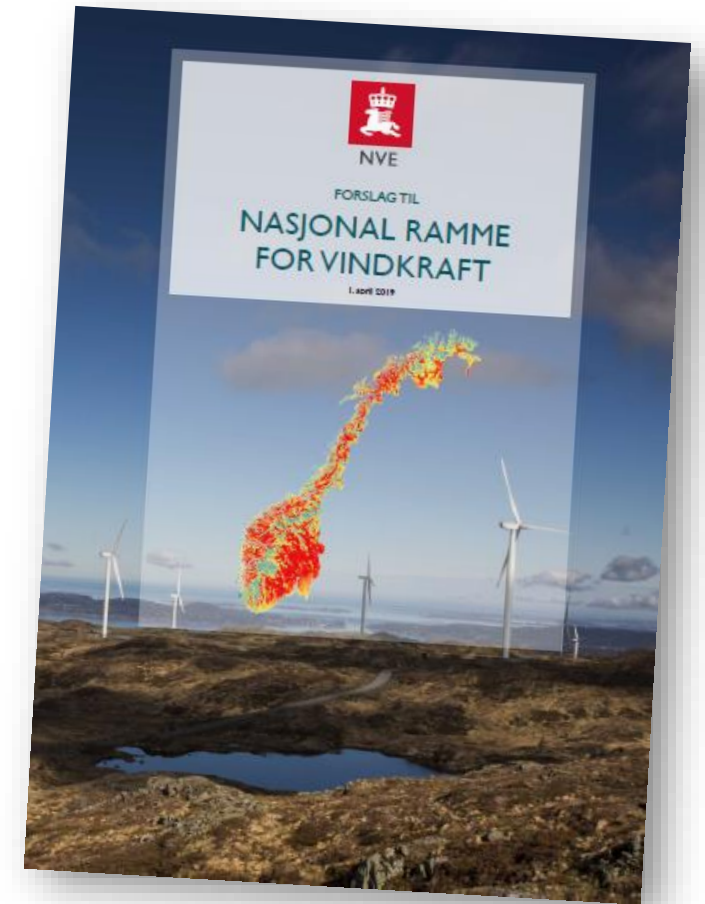
Naturvernforbundet

Naturvernforbundet mener:

- Intakte naturområder med lite inngrep må ekskluderer
- Villreinområder og reindriftsområder må ekskluderes
- Nærområdene til naturreservater, nasjonalparker, landskapsvernområder, utvalgte kulturlandskap og friluftsområder må ekskluderes.
- Områder med mangelfull kartlegging må defineres som områder der ny kunnskap må innhentes

Det må gjøres en utredning av muligheter for vindkraft fra mindre anlegg, i industrialiserte områder, landskap langs etablerte infrastrukturnettverk og på andre arealer der naturverdiene allerede er sterkt forringet.

Konsesjonssystemet skaper konflikt

Naturvernforbundet ønsker:

- Store, sammenhengende naturområder uten inngrep må defineres som klare nei-områder for vindkraft.
- Det må være langt strengere krav til kartlegging av naturverdier. For eksempel må det være krav om innhenting av data over flere årstider, og at det hentes inn tradisjonskunnskap fra naturbaserte næringer som reindrifta.
- Effekten av samlet belastning på naturverdiene i et område må synliggjøres og vurderes (andre vindkraftplaner, hyttebygging, veibyging, flyplassutvidelser, skogbruk, akvakultur).
- Kunnskap og innspill fra fagetatene (fylkesmenn og miljødirektorat) må vektes høyere.
- Natur- og friluftslivsverdier må synliggjøres og ivaretas i langt større grad enn i dag.

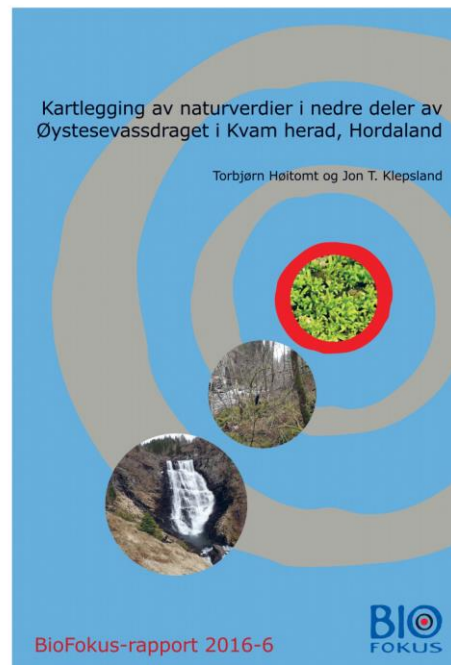

Etterundersøkelsene i NVEs rapport viser at i mange vannkraftprosjekter så har naturmiljøet høyere verdi enn hva som fremkommer i rapportene som følger søknaden. Alvorlig underrapportering 14 av 21 saker

- NVE gav konsesjon basert på dårlig kartlegging. Naturvernforbundet og DNT bestilte og betalte for ny kartlegging av Øystese.
- Hensynet til naturmangfold og friluftsliv avgjorde saken i Olje- og energidepartementet.
- Og Naturvernforbundet fikk til slutt tilbakebetalt våre kostnader til ekstra utredning.
- Øystesevassdraget ble vernet i Stortinget 12.mars i år

Takk for meg!

Er du ikke medlem?

Meld deg inn på www.naturvernforbundet.no/medlem

Les mer om vindkraft og Naturvernforbundet på:
www.naturvernforbundet.no/vindkraft

